

<b>Organisatsioonide arendamine</b>
<b>1. Strateegia meetme nimetus</b>
Organisatsioonide arendamine
<b>2. Rakendamise vajaduse lühikirjeldus:</b>
Organisatsioonid, nii vabaühendused kui ettevõtted, ei vaja mitte üksnes investeeringuid, vaid ka mitmesuguseid arendustegevusi. Kogukonnad ei saa olla toimivad ja aktiivsed ilma koostööta. Selleks on aga tarvis inimeste omavahelist suhtlust, sündmusi jms, milleks sageli raha napib. Samavõrra on oluline kontaktide loomine ja säilitamine väljaspool Hiiumaad. Seetõttu vajab toetamist seltsitegevus, kogukonna liikmeid ühendavate sündmuste korraldamine ja suhtlus teiste piirkondadega Eestis ning välismaal. Erilise tähelepanu all on vananeva ja väheneva rahvastiku kontekstis noored, kujundamaks Hiiumaast paika, kuhu ikka ja jälle soovitakse tagasi pöörduda. Lisaks investeeringutele vajavad ettevõtted muid arendustegevusi, sh tuge tootearendusel ning turunduses, võtmaks kasutusele uusi tehnoloogiaid, uuendamaks protsesse jne.
<b>3. Strateegia meetme eesmärk ja saavutatav tulemus</b>
<b>Eesmärk:</b> Hiiumaal on jätkusuutlikud ja arenevad organisatsioonid.
<b>Meede panustab „Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika Eesti strateegiakava aastateks 2023-2027“ erieesmärkidesse:</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• edendada tööhõivet, majanduskasvu, sotsiaalset kaasatust ja maapiirkondade arengut, sealhulgas biomajandust ja säästvat metsamajandust;</li> <li>• panustada elurikkuse kaitsesse, edendada ökosüsteemi teenuseid ning säilitada elupaiku ja maastikke;</li> <li>• panustada kliimamuutuste leevendamisse ja nendega kohanemisse ning säästvasse energiasse.</li> </ul>
<b>Meede panustab LEADER fookustesse ja eesmärkidesse:</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• kohalike kogukondade, elanike ning noorte tulevikuliidrite võimestamine;</li> <li>• teenuste kättesaadavuse parandamine, sh läbi kogukonnateenuste arendamise;</li> <li>• keskkonna- ja kliimasõbralike (sh bio- ja ringmajandust propageerivate) lahenduste väljatöötamine ja rakendamine;</li> <li>• maaelu positiivse kuvandi säilitamine ja propageerimine, sh arukate külade edendamine;</li> <li>• uuenduslike lahenduste leidmise ja kasutuselevõtmise soodustamine sh kogukonnateenuste arendamisel ning kohaliku tasandi valitsemise parendamine läbi erinevate osapoolte kaasamise.</li> </ul>
<b>Meede aitab kaasa Maaelu arengu Euroopa Põllumajandusfondi (EAFRD) sihtvaldkondade saavutamisse:</b>
1A) innovatsiooni ja koostöö toetamine ning teadmistebaasi arendamine maapiirkondades;
6B) maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine;
6C) info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kättesaadavuse, kasutamise ja kvaliteedi parandamine maapiirkondades.
<b>4. Toetatavad tegevused</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Teenuste ja tootearendus</li> <li>• Turundus</li> <li>• Teadmiste ja oskuste arendamine, sh seminarid, koolitused, õppereisid jms</li> <li>• Kogukondi liitvate spordi- ja kultuurisündmuste korraldamine</li> <li>• Erinevate eagruppide võimestamisele suunatud tegevused</li> <li>• Tegevuste elluviimiseks vajalike asjade ost mitte rohkem kui 15% projekti kogu abikõlblikust maksumusest</li> <li>• Projektijuhtimine</li> </ul>

§ 25. Projektitoetuse raames toetatava tegevuse abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud  
[LEADERi kohaliku arengu strateegia 2023–2027 rakendamine–Riigi Teataja](#)

## 5. Sihtrühm

Hiidlaste Koostöökogu tegevuspiirkonnas tegutsevad MTÜ-d, SA-d, füüsilisest isikust ettevõtjad, mikro- ja väikeettevõtted ning Hiiumaa Vallavalitsus

## 6. Nõuded toetuse taotlejale ja toetuse saajale

- Tegevus tuleb ellu viia Hiidlaste Koostöökogu tegevuspiirkonnas või peab see olema suunatud piirkonna hüvanguks.
- Toetuse taotleja saab ühes voorus esitada ühe taotluse.
- Koostööle suunatud projekt peab hõlmama vähemalt ühte partnerit.
- Toetuse taotlejal ei või olla taotlemise hetkel pooleli sama meetme projekti.
- Toetuse saaja kohustub projekti elluviimist alustama hiljemalt 9 kuu jooksul ja projekt tuleb ellu viia kuni kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest.
- Toetuse saaja kohustub projektitoetusega ehitatava objekti või soetatava objekti võtma sihtotstarbeliselt kasutusse kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest.

§ 23. Nõuded projektitoetuse taotlejale

[LEADERi kohaliku arengu strateegia 2023–2027 rakendamine–Riigi Teataja](#)

§ 33. Projektitoetuse saajale esitatavad toetatava tegevuse elluviimise ja kestuse nõuded

[LEADERi kohaliku arengu strateegia 2023–2027 rakendamine–Riigi Teataja](#)

- **Taotlus esitatakse e-PRIA keskkonnas**
  - **Taotlusega koos esitatakse järgnevad dokumendid:**
    - hinnapakkumised
    - projekti elluviimise ajakava
    - turundusplaan, kui projekti põhisisuks on turundus
    - lisaks § 29. Nõuded projektitaotlusele – lõige 3
- [LEADERi kohaliku arengu strateegia 2023–2027 rakendamine–Riigi Teataja](#)

## 7. Makstava toetuse maksimaalne suurus ja määr

- Minimaalne: 1 500 EUR
- Maksimaalne: 40 000 EUR
- **15%** minimaalne toetuse määr
- **Kuni 90%** toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest mittetulundusühingule, sihtasutusele ja kohaliku omavalitsuse üksusele
- **Kuni 60%** protsenti toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest VKE-le, mittetulundusühingule, sihtasutusele ja kohaliku omavalitsuse üksusele, kui kavandatud tegevus on suunatud ettevõtluse arendamiseks;
- **Vähese tähtsusega abi;**  
Ühele ettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei tohi mis tahes kolme aasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 300 000eurot.  
KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2023/2831 Artikkel 3, lõige 2  
**jääki kontrolli [siit](#)**

§ 27. Projektitoetuse määr ja suurus

[LEADERi kohaliku arengu strateegia 2023–2027 rakendamine–Riigi Teataja](#)

## 8. Projektide näitajad ja sihtväärtused aastaks 2029

### Väljundnäitajad:

- Kaasatud organisatsioonide arv 20
- Võrgustike arv 5
- Noortealgatuste arv 2
- Sündmuste arv 12
- Sündmustel osalejate arv 500
- Turundusprojektide arv 12
- Teenuste ja tootearendusprojektide arv 8

### Tulemusnäitajad:

Mõõdik	Sihttase 2029
Ühise põllumajanduspoliitika toetusel arendatud maapiirkondade ettevõtete, sealhulgas biomajanduse ettevõtete arv (R.39)	5
Toetatud sotsiaalse kaasamise projektidega hõlmatud isikute arv R.42)	500

## 9. Hindamiskriteeriumid

Osa	Kriteerium ja osakaal	Kirjeldus	Skaala (0–3)
Asjakohasusega seotud kriteeriumid (kokku 30%)	Taotluse sidusus strateegia visiooni ja eesmärkidega (15%)	Hinnatakse, kas ja kuivõrd on taotlus seotud visiooni ja eesmärkidega – kas ja mil määral aitab projekti elluviimine nende saavutamisele kaasa	<p>0 – Taotlus ei ole strateegiaga seotud<sup>1</sup></p> <p>1 – Taotlus on strateegiaga vähesel määral seotud</p> <p>2 – Taotlus on strateegiaga enamjaolt seotud</p> <p>3 – Taotlus tuleneb otseselt strateegia visioonist ja eesmärkidest</p>
	Taotluse sidusus valla ja/või küla arengueesmärkidega (5%)	Hinnatakse, kas ja kuivõrd tuleneb taotlus valla ja/või küla arengueesmärkidest või tunnetatud vajadustest – kas vajadust projekti elluviimiseks on kogukonnas ja/või vallas tunnetatud	<p>0 – Taotlus ei ole valla ega küla arengueesmärkidega seotud</p> <p>1 – Taotlus on suunatud kitsalt ühele sihtgrupile</p> <p>2 – Taotluse sihtgrupp on laiapõhjaline, vajadust tunnetatakse paljude poolt</p> <p>3 – Taotlus tuleneb otseselt valla ja küla arenguvajadustest</p>
	Taotluse panus meetme väljundnäitajate täitmisesse (5%)	Hinnatakse, kas ja kuivõrd panustab projekt konkreetse meetme väljundnäitajate sihttasemetele saavutamisele	<p>0 – Taotlus ei panusta ühtegi väljundnäitajasse</p> <p>1 – Taotlus panustab ühte väljundnäitajasse</p> <p>2 – Taotlus panustab rohkem kui ühte väljundnäitajasse</p> <p>3 – Taotlus panustab kõiki konkreetse meetme väljundnäitajatesse</p>
	Panus taotlejate ringi laiendamisele (5%)	Hinnatakse, kas taotleja on eelmisel või sellel perioodil toetust saanud	<p>0 – Taotleja on saanud toetust nii eelmisel kui sellel perioodil</p> <p>1 – Taotleja on saanud toetust sellel, kuid mitte eelmisel perioodil</p>

<sup>1</sup> Kui taotlus saab selle kriteeriumi (sidusus strateegiaga) raames koondindeks 0, ei kuulu projekt rahastamisele.

Läbivate teemadega seotud kriteeriumid (kokku 30%)			<p>2 – Taotleja on saanud toetust eelmisel, kuid mitte sellel perioodil</p> <p>3 – Taotleja ei ole saanud toetust eelmisel ega sellel perioodil</p>
	Projekti roheline (10%)	Hinnatakse, kas ja kuidas panustab projekt keskkonna- ja kliimasõbralike (sh bio- ja ringmajandus) lahenduste väljatöötamisse (sh näiteks kohalike ressursside kasutamine, taastuvenergia rakendamine, taaskasutus, ringmajandus jms)	<p>0 – Taotlus ei panusta üldse keskkonna- ja kliimasõbralike lahenduste väljatöötamisse</p> <p>1 – Taotlus panustab keskkonna- ja kliimasõbralike lahenduste väljatöötamisse vähesel määral</p> <p>2 – Taotlus panustab keskkonna- ja kliimasõbralike lahenduste väljatöötamisse osaliselt</p> <p>3 – Taotlus on keskkonda taastav ja kliimasõbralik</p>
	Projekti uuenduslikkus (10%)	Hinnatakse, kas ja mil määral on tegemist uuendusliku lähenemisega <sup>2</sup>	<p>0 – Taotlus ei ole uuendusliku iseloomuga</p> <p>1 – Taotlus on uuendusliku iseloomuga taotleja jaoks</p> <p>2 – Taotlus on uuenduslik Hiiu maal</p> <p>3 – Taotlus on uuenduslik ka väljaspool Hiiu maad</p>
	Projekti koostöisus (10%)	Hinnatakse, kas projekti elluviimine ja/või tulemuste kasutamine toimub koostöös, samuti kas projekti elluviimise järgselt tekivad koostöösidemed	<p>0 – Taotleja viib projekti ellu ilma partneriteta, tulemused on kuuluvad üksnes taotlejale<sup>3</sup></p> <p>1 – Projekti elluviimine toimub koostöö oma sektoris/valdkonnas, kaasatud on vähemalt 1 partner</p> <p>2 – Projekti elluviimine toimub vähemalt kahe sektori koostöös, kes kõik saavad projektist kasu, kaasatud on enam kui 1 partner</p>

<sup>2</sup> Uuenduslikkuse all mõistetakse uue tehnoloogia, protsessi vms kasutusele võtmist.

<sup>3</sup> Partnerina ei käsitleta teenuseosutajat, kauba tarnijat või ehitajat.

			3 – Projekt viiakse ellu 3 sektori sisulises koostöös, tulemused on mõeldud kõikidele kasutamiseks
Kestlikkusega seotud kriteeriumid (kokku 20%)	Projekti tulemuste kestlikkus (10%)	Hinnatakse, kas ja mil määral on projekti tulemused tagatud peale toetusrahade lõppemist, kuidas on kaetud objektide majanduskulude katmine, vajalik kliendibaas vms	0 – Tegevused lõppevad projekti lõpuga, investeringuobjekti edasine ekspluateerimine ei ole läbi mõeldud  1 – Projekti tulemused on vähesel määral kestlikud  2 – Projekti tulemused on enamjaolt kestlikud  3 – Projekti tulemused on arusaadavalt jätkusuutlikud (näiteks teenuse osutamine jätkub ka peale projekti lõppu ilma täiendava toetusvajaduseta). Rajatud investeringuobjektide edasine ekspluateerimine on läbi mõeldud ja tõepärane
	Realistlikkus (10%)	Hinnatakse, kas projektis kavandatud tulemuste saavutamine ning eelarve ja ajakava on selged ning realistlikud	0 – Tulemuste saavutamine ei ole usutav, ajakava ja eelarve on ebarealistlikud  1 – Tulemuste saavutamine on vähesel määral usutav  2 – Tulemuste saavutamine on enamjaolt usutav  3 – Projekti eelarve on põhjendatud (nt hinnapakumistega kaetud), ajakava on realistlik. Projekti tulemuste saavutamine on usutav
Kvaliteediga seotud kriteeriumid (kokku)	Taotluse kvaliteet (10%)	Hinnatakse taotluse kvaliteeti – osade omavahelist sidusust, keelelist ja vormistuslikku korrektsust, asjakohaste lisade olemasolu	0 – Taotluse osad ei ole üksteisega loogiliselt seotud, tekst on raskesti mõistetav, keeleliselt ebakorrekne  1 – Taotluse osad on üksteisega vähesel määral seotud, tekst on ebakorrekne ja üldjoontes mõistetav

		<p>2 – Taotluse osad on üksteisega üldiselt seotud, tekst on enamjaolt mõistetav ja korrektne</p> <p>3 – Projekti eesmärgid, tegevused ja tulemused on omavahel loogiliselt seotud. Taotlus on koostatud keeleliselt ja vormiliselt korrektselt, sisaldades asjakohaseid lisadokumente</p>
Taotleja võimekus (5%)	Hinnatakse taotleja võimekust projekti ellu viia, sh, kuid mitte ainult varasem kogemus, majanduslik võimekus, kompetentsus	<p>0 – Taotleja ja/või tema meeskonnaliikmete võimekus projekti ellu viia on väga väike – varasemad kogemused puuduvad, võimalik kulude suurenemine tingib tõenäoliselt projekti katkestamise, meeskonnaliikmetel puuduvad projekti elluviimiseks vajalikud teadmised ja oskused</p> <p>1 – Taotlejal ja/või tema meeskonnaliikmetel on osaline võimekus projekti ellu viimiseks</p> <p>2 – Taotlejal ja/või tema meeskonnaliikmetel on üldiselt võimekus projekti ellu viimiseks olemas</p> <p>3 – Taotlejal ja/või tema meeskonnaliikmetel on varasem kogemus projektide elluviimisel, võimekus tagada omafinantseering või isegi katta kallinemine, olemas on vajalikud teadmised ja oskused projekti tulemuslikuks elluviimiseks</p>
Omafinantseeringu osakaal (5%)	Hinnatakse, kui võrd on taotleja valmis panustama suurema omafinantseeringuga, kui on minimaalselt nõutud	<p>0 – Taotleja omafinantseering on minimaalselt meetmes nõutav</p> <p>1 – Taotleja omafinantseering ületab meetmes minimaalselt nõutavat 5% võrra</p> <p>2 – Taotleja omafinantseering ületab meetmes minimaalselt nõutavat 10% võrra</p>

			3 – Taotleja omafinantseering ületab meetmes minimaalselt nõutavat enam kui 10% võrra
		<b>Kokku maksimaalsed punktid : 3.00</b> <b>Lävend:</b> Kui taotlus saab koondhindeks 1,6 või vähem, seda ei rahuldata.	